

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Střední průmyslová škola stavební

662 51 Brno, Kudelova 8/1855

Identifikátor školy: 000 559 466

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad Brno, Křížová 22

Termín konání inspekce: 3. 4. -7. 4. 2000

Čj.	127 159/2000-005011
Signatura	k12ft201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola stavební vznikla již v roce 1885. Jednalo se o první průmyslovou školu na Moravě. Obor stavitelství se zachoval až do dnešních dnů. V současné době má škola 30 tříd a 753 žáků.

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk a literatura

Učební osnovy byly podrobně rozpracované předmětovou komisí formou časově tematických plánů vzhledem ke stanovené týdenní hodinové dotaci v jednotlivých ročnících. Optimálně zahrnují všechny složky předmětu. Při výběru hospitovaných hodin a ze zápisů v třídních knihách však vyplynula citelná preference výuky literatury a slohu před jazykovým vzděláváním. Stanovené cíle se dařilo plnit, bezprostřední příprava učitelů se zaměřovala více na obsah probírané látky, menší pozornost byly věnovány aplikaci modernějších metod a forem práce s využitím didaktické techniky. V důsledku toho byla zřejmá častější preference encyklopedických znalostí žáků před činnostním pojetím výuky vzhledem k aktuálnímu složení třídy. K pozitivům školy patří příprava přijímacího řízení s ohledem na žáky s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení.

Výuka českého jazyka je zajištěna převážně učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí a mnohaletou praxí.

Prostorové a materiální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program na dobré úrovni. Výuka probíhala v kmenových třídách standardně zařízených, ale méně estetických a podnětných. Žáci měli k dispozici vlastní učebnice, výuka byla příležitostně zpestřena doprovodnými studijními materiály zabezpečovanými učiteli. Didaktická technika uložená mimo třídy nebyla využívána. K pozitivům patří funkční žakovská a učitelská knihovna s pravidelnou výpůjční dobou. Má přiměřené množství titulů odborné literatury, beletrie a normativních publikací. Je rozšiřována pravidelně, avšak v omezeném množství v závislosti na finančních možnostech školy.

Psychohygienu byla ovlivněna méně estetickým a motivujícím prostředím. Rovněž odkládání oděvů a obuvi žáků přímo ve vyučovacích prostorách k dobré psychohygieně nepřispívalo. Časté začlenění hodin českého jazyka do rozvrhu ve dvou po sobě následujících dnech se jevilo z hlediska psychohygieny přípravy žáků do vyučování jako nevhodné.

Organizace všech hodin směřovala k naplnění stanovených cílů. Většinou převažovala jejich klasická struktura sestávající z opakování učiva formou individuálního zkoušení nebo frontálního opakování a výkladu nové látky často spojeného se zápisem do sešitů. Méně času zbývalo na závěrečné opakování. Žáci nebyli pravidelně vedeni k samostudiu. Převládající frontální výuka s dominantní rolí učitele neumožňovala plně rozvíjet jejich samostatnou tvůrčí činnost. Ve velmi dobrých hodinách literatury a slohu se projevila profesionalita pedagogů ve schopnosti nejen žáky zaujmout, ale i do vyučování aktivně zapojit. Byl naplňován výchovný aspekt předmětu a úspěšně se dařilo vytvářet komplexnější vědomosti, ale i dovednosti žáků. Často účelově a v důsledku toho efektivně byla věnována pozornost rozvíjení komunikační výchovy v závislosti na prolínání literární teorie s prožitky žáků získaných z jejich vlastní četby nebo demonstrováním ukázek přímo v hodinách. Aktivita žáků i prezentace znalostí byla adekvátní v podstatě možnostem, které jim učitelé nabízeli. I při takto vedených hodinách převažovaly frontální činnosti, moderní kooperativní metody práce byly zařazovány jenom velmi zřídka.

Vstupní motivace byla přímo úměrná zajímavosti probíraného tématu. K posílení průběžné

motivace přispíval neustálý kontakt učitelů se žáky, ověřování pochopení nové látky i pozitivní slovní hodnocení. Klasifikace byla zdůvodňovaná a objektivním oceněním dobrých znalostí byli žáci motivováni k dosahování ještě lepších výsledků. K pozitivnímu posilování přispěl i prostor pro vyjadřování vlastních názorů a postojů žáků k navozené problematice. Takové metody a formy práce, které umožňovaly žákům aktivní podíl na výuce, současně přispívaly k jejich intenzivnější motivaci i v závěru hodin.

V závislosti na zvolených metodách a formách práce se rozvíjela i vzájemná interakce a komunikace. V těch hodinách, kde byl kladen důraz na encyklopedické znalosti, byli žáci převážně odkázáni na monologický výklad učitele a pasivně přijímali nové poznatky. Při vyvozovacích rozhovorech se méně aktivně zapojovali a jejich odpovědi na otázky byly velmi rozpačité a strohé. Naopak v jiných hodinách se neustálými motivačními výzvami, osobním nadšením učitele, povzbuzujícím hodnocením i vytvářením prostoru k přemýšlení a úvahám dařilo s rozdílnou mírou úspěšnosti v závislosti na schopnostech jednotlivců rozvíjet i širší komunikativní dovednosti. Navozená příznivá atmosféra založená na vzájemné důvěře přispívala k příkladnému chování žáků.

Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Personální podmínky výuky mají velmi dobrou úroveň. Materiální a psychohygienické byly na dobré úrovni. Celkově jsou podmínky výuky českého jazyka a literatury na dobré úrovni.

Organizace, formy a metody výuky měly dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení měla velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace byla méně vyvážená, směřovala více od učitelů k žákům. V důsledku úsilí o rozvíjení širších komunikativních dovedností v některých hodinách je celkově hodnocena na dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura byla celkově na dobré úrovni.

Cizí jazyky (anglický a německý)

Výuka cizích jazyků je realizována v souladu se schválenými učebními dokumenty. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Při plánování však vyučující nerespektují skutečnost, že žáci přicházejí do 1. ročníku s určitou, i když nerovnoměrnou úrovní osvojení jazyka ze ZŠ (požadavky nejsou dle schopností jednotlivých žáků diferencovány a žáci prvních ročníků začínají všichni podle Učebnice pro jazykové školy I). Bezprostřední příprava pedagogů má spíše operativní charakter, ve sledovaných hodinách nebyla vždy systematická a jako celek promyšlená. V některých hodinách měla tato skutečnost negativní vliv na organizaci práce a efektivnost využití vyučovacího času. Výukové cíle v jednotlivých hodinách byly stanoveny přiměřeně k aktuálnímu složení třídy a odpovídaly standardu vzdělávání, nebyly však vždy v souladu se zásadou spojení teorie s praxí. Škola nabízí volitelné předměty konverzace v jazyce německém i anglickém.

Cizím jazykům na škole vyučuje 9 učitelů. Osm z nich splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, v jednom případě chybí způsobilost odborná. Učitelé se dále vzdělávají převážně individuálně. Hospitace byly realizovány u všech vyučujících. Ve výuce jsou využívány učebnice Angličtina pro jazykové školy 1. a 2. díl, Němčina pro jazykové školy 2. díl, Německy s úsměvem a Wir wiederholen fürs Abitur, popřípadě další doplňkové materiály. Cizí jazyky jsou většinou vyučovány v kmenových třídách, jejichž vybavení, uspořádání a estetická úroveň jsou ještě vyhovující. Učitelé nemají pro výuku cizích jazyků

dostatečné množství magnetofonů (2 pro 9 vyučujících), doplňkových materiálů, audionahrávek, videozáznamů, slovníků ani obrazového materiálu. Na škole je odebírán pouze jeden cizojazyčný časopis, který může být využit v hodinách německého jazyka. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad byly většinou plněny.

Výuka byla ve většině hospitovaných hodin vedena jasně, srozumitelně a přiměřeně věku žáků. Sledované hodiny byly převážně gramatického rázu, rozvoj produktivních dovedností byl opomíjen, stejně tak nácvik poslechu s porozuměním (poslech nebyl zaznamenán ani v jedné hodině). Učitelé minimálně využívali aktivizujících forem práce, nestimulovali projevy žáků vytvářením přirozených situací. Žáci nebyli vedeni k pohotové, přirozené a jazykově správné reakci v běžných situacích každodenního života, k souvislému projevu či reprodukci vyslechnutého nebo přečteného textu. Většinou nebylo využito skupinových nebo párových forem práce, dialogizace či improvizace. Používané učebnice neposkytují vyučujícím dostatek prostoru pro rozvíjení řečových a poslechových dovedností. Ve většině hospitovaných hodin byla sledována nižší úroveň znalostí a praktických dovedností žáků, což souvisí s technickým zaměřením žáků školy. V jednotlivých hodinách byl spíše kladen důraz na mluvnické znalosti a slovní zásobu než na konverzaci a praktické využití jazyka. Žáci získávají znalosti stanovené osnovami, méně již schopnost jich využít. Všichni žáci byli vyučováni stejným tempem a stejnými metodami. Věcně i odborně byla výuka vedena správně.

Vyučující nevyužívali vstupních ani průběžných motivací, ojediněle bylo zaznamenáno uvádění příkladů z praxe či navozování životních zkušeností žáků. Promyšlené úsilí učitelů o vzbuzení a udržení pozitivního vztahu žáků k učení a o jejich aktivní účast v hodinách sledováno nebylo. V některých hodinách byly prověřovány znalosti žáků formou zkoušení. V jedné hodině byli (v rámci efektivního využití vyučovacího času) do zkoušení jednotlivce zapojeni ostatní žáci a ti se také podíleli na klasifikaci. Zkoušení a opakování navazovalo na probírané učivo. Při zadávání úkolů byly vždy respektovány individuální dispozice žáků i zásada přiměřenosti. Hodnocení výkonu žáků, shrnutí učiva v závěru hodiny, ani analýza chyb prováděny nebyly.

Pravidla komunikace jsou učiteli i žáky vzájemně respektována. K samostatnému projevu byli žáci vedeni pouze ojediněle, projevovali k výuce většinou lhostejný postoj. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla převážně na dobré úrovni. Chování žáků v hodinách bylo bezproblémové.

Plánování a příprava výuky jsou celkově na dobré úrovni.

Personálně je škola pro výuku cizím jazykům zajištěna vynikajícím způsobem, Psychohygienické podmínky výuky jsou dobré a materiální podmínky výuky jsou ještě vyhovující. Celkově jsou podmínky pro výuku cizích jazyků na průměrné úrovni.

Organizace, formy a metody výuky jsou na průměrné úrovni.

V oblasti motivace byly zjištěny citelné nedostatky. Celkově byla motivace a hodnocení ve sledovaných hodinách ještě vyhovující.

Interakce a komunikace byly na dobré úrovni.

Celkově je kvalita výuky cizích jazyků dobrá.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská nauka)

Časová dotace a členění učiva ve vyučovacích předmětech odpovídá schváleným učebním dokumentům. Učební osnovy jsou rozpracovány předmětovou komisí do časově tematických plánů, v nichž nedochází k obsahové duplicitě a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Jsou plněny v souladu s časovým harmonogramem. Příprava učitelů na vyučování

byla promyšlená a systematická. Pouze v jedné třídě, v důsledku častého střídání učitelů v průběhu školního roku, bylo shledáno v občanské nauce výraznější zpoždění probíraného učiva.

Výuka občanské nauky není plně zajištěna v souladu s požadavky odborné způsobilosti. Vedení školy se touto otázkou zabývá a v době inspekce byla již částečně řešena nástupem plně aprobovaného učitele. Z hospitovaných hodin vyplynulo, že výše uvedený nedostatek neměl výrazný vliv na kvalitu vyučovacího procesu.

Prostorové a materiální podmínky umožňují plnit cíle sledovaných předmětů na průměrné úrovni. Prostředí bylo méně motivující, učitelé mají k dispozici základní učební pomůcky. Didaktická technika nebyla využívána, i když by její uplatnění v některých hodinách bylo vhodné za účelem vyšší efektivity práce žáků.

Zařazení předmětů do rozvrhu hodin splňuje psychohygienické zásady. Příznivá atmosféra i zvolené metody a formy práce pedagogů přispívaly k celkově dobré psychohygieně.

Sledované hodiny byly obsahově dobře promyšlené a strukturované v souladu se stanovenými učebními výukovými cíli. Z hlediska zvolených metod a forem práce se výrazně nelišily, byly hodnoceny jako velmi dobré a dobré. Nová látka probíraná v návaznosti i logických souvislostech umožňovala odhalovat příčinné vztahy vývoje společnosti. Převládal frontální způsob výuky příležitostně doplňovaný modernějšími kooperativními metodami učení umožňujícím žákům vyvozování vlastních poznatků a závěrů. V hodinách dějepisu byl kladen větší důraz na upevňování znalostí žáků, v občanské nauce, v souladu s charakterem předmětu byla akcentována jeho výchovná složka navozená problémovými situacemi, k nimž žáci zaujímalí pluralitní postoje.

Vstupní i průběžná motivace byla pozitivně ovlivněna stanovením splnitelných cílů a v některých částech sledovaných hodin i tvůrčím pojetím výuky. V dějepisu byl srozumitelný výklad často doplňován frontálním vyvozovacím rozhovorem. Méně častá byla motivace založená na činnostním pojetí výuky. V občanské nauce měli žáci více příležitostí k aktivní účasti na výuce. Při hodnocení a klasifikaci v dějepisu byla ceněna schopnost žáků učivo věcně správně interpretovat a chápat v širších vztahových souvislostech. V průběhu vyučování občanské nauky převládalo pozitivní slovní hodnocení za projevené názory žáků, které je ještě více motivovalo. Hodnocení probíhalo objektivně s příslušným zdůvodněním učitele.

Interakce a komunikace probíhala s rozdílnou aktivní účastí žáků. Při frontálně vedeném způsobu výuky se uplatňovali jen někteří žáci, ostatní se zapojovali jen zřídka, většinou pasívně sledovali dění ve třídě. Komunikace proto směřovala v hodinách dějepisu převážně od učitelů k žákům. V hodinách občanské nauky byla vyrovnanější, žáci se do výuky zapojovali aktivněji, dokázali formulovat problém a vyjadřovat k němu svá stanoviska. Vzájemný respekt byl dodržován, žáci se chovali slušně a kultivovaně.

Plánování a příprava výuky vycházela z reálného stavu a měla velmi dobrou úroveň.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů měly velmi dobrou úroveň, materiální a psychohygienické podmínky byly na úrovni dobré. Celkově měly podmínky výuky společenskovědních předmětů dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody výuky měly velmi dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení měly dobrou úroveň.

Interakce a komunikace byla na dobré úrovni.

Kvalita výuky společenskovědních předmětů měla celkově dobrou úroveň.

Matematika

Výuka probíhala v souladu se schválenými učebními dokumenty. Hodiny ne vždy měly jasně stanovený cíl a obsah. Záměry vyučujících odpovídaly zaměření školy. Někdy určené cíle nebyly náročné, ale byly velmi dobře stanoveny v návaznosti na předchozí učivo a učivo odborných předmětů. Často se učitelé ve své přípravě soustřeďovali jen na procvičování učiva.

Všichni vyučující matematiky jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Většinou se jednalo o velmi zkušené pracovníky s víceletou praxí. Ve dvou případech o pracovníky téměř důchodového věku, což se projevilo na kvalitě výuky spíše pozitivně.

Sledované hodiny převážně probíhaly v prostředí velmi skromě vybavených kmenových učeben, které působily přes dílčí úpravy opotřebované. Většina školního nábytku byla velmi zastaralá. Škola nemá odbornou matematickou učebnou stabilně vybavenou didaktickou technikou a vhodnými pomůckami. Učitelé matematiky mají v kabinetech příruční knihovny obsahující základní matematickou literaturu. Zajištění výuky matematiky pomůckami je ještě na dobré úrovni.

Ve většině tříd byly svršky a obuv žáků umístěny přímo ve třídě, což nevytvářelo příliš dobré psychohygienické podmínky výuky.

Většina sledovaných hodin měla klidný průběh. Metoda výuky byla frontální. Učitelé se snažili vycházet ze skutečných znalostí žáků. Látka byla podávána jako logický systém, kterému žáci převážně rozuměli. Vyučující použili tradičních metod práce s tabulí a křídou, bez využití didaktické techniky. Tempo výuky bylo přiměřené vzhledem ke stanoveným cílům, k obsahu probíraných témat a k realizaci studijního zaměření školy. Žáci dokázali na mnoha jednoduchých příkladech učební látku aplikovat. Při numerickém a grafickém řešení úloh docházelo v zápisech posloupnosti kroků řešení do sešitů k nedostatkům (nečitelnost, nepřehlednost a nesystematičnost). Také použití výrokové logiky a množin při provádění zápisů řešení úloh na tabuli i do sešitů bylo mnohdy málo promyšlené a neúplné. Vyučující většinou nedbali na rozvíjení a rozšiřování vyjadřovacích schopností žáků. Především slovní doprovod žáků při řešení úloh u tabule byl nevyhovující. Byl kladen důraz na alternativní postupy řešení úloh. Odborná správnost řešených úloh byla na velmi dobré úrovni. Hodnocení žáků bylo prováděno bez většího rozboru práce žáků a bez jasného a zřetelného zdůvodnění. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé.

Vstupní i průběžná motivace většinou spočívala v kladení důrazu na věcnou a logickou správnost procvičované látky a místy zdůrazňováním souvislostí s odbornými předměty. Při řešení úkolů byla poskytována pomoc ve formě vhodných doplňujících dotazů učitele. Také určitý stereotyp ve výkladu nové a v procvičování probrané látky není příliš motivující. Hodnocení žáků, pokud se v hodině realizovalo, bylo většinou nevýstižné a nedostatečně zdůvodňované.

Při výuce byla respektována osobnost žáka i učitele. Ve všech sledovaných hodinách byli učitelé mnohem aktivnější než žáci. Žáci většinou pasivně přijímali vědecké poznatky předkládané učiteli. Pokud vznikla v průběhu vyučovacích hodin diskuse, byla učitelem řízená. Ukončení diskuse mnohdy probíhalo bez shrnutí poznatků. Žáci se chovali ve vyučování i mimo ně slušně a byli neprůbojní. Se svými názory se většinou neprosadili. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla ve většině případů velmi dobrá. Vztah k žákům byl přátelský a zodpovědný.

Plánování a příprava výuky matematiky je na velmi dobré úrovni.

Personální podmínky výuky matematiky jsou vynikající. Materiální podmínky výuky jsou dobré. Psychohygienické ještě vyhovující.

Organizaci, formy a metody výuky matematiky hodnotíme jako dobré.

Motivaci a hodnocení v matematice hodnotíme jako ještě dobré.

Interakci a komunikaci v matematice hodnotíme jako velmi dobrou.

Kvalita výuky matematiky ve sledovaných hodinách byla dobrá.

Deskriptivní geometrie

Hodninové dotace sledovaného předmětu byla v souladu s učebními plány realizovanými školou. Učební osnovy byly velmi dobře aplikovány na jednotlivé třídy. V hospitovaných hodinách byly stanoveny náročné vyučovací cíle. Při plánování výuky bylo pamatováno i na vhodné pomůcky. Příprava vyučujících na výuku byla výborná.

Výuku realizovali vyučující, kteří splňovali požadavky odborné i pedagogické způsobilosti k výuce tohoto předmětu. Tato skutečnost měla pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Výuka probíhala v učebnách, které byly vybaveny již dosluhujícím nábytkem. Velkoplošné lavice jsou na rýsování velmi vhodné, ale jejich celkově nízká úroveň grafickou hodnotu prací žáků značně snižuje. Psychohygienické podmínky výuky jsou obdobné jako v matematice.

Pedagogičtí pracovníci velmi dobře využívali různých výukových metod spojených s praktickou ukázkou vhodných pomůcek. Hodiny zvláště u jedné vyučující byly výborně promyšlené a nachystané. Žáci ve sledovaných učebních hodinách většinou výborně pracovali se základními pomůckami, vhodně aplikovali vědomosti z předchozích hodin, prokázali velmi dobrou prostorovou představivost a při rýsování dobrou manuální zručnost. Také práce s chybou byla na velmi dobré úrovni.

Ve většině sledované výuky byla motivace založena na potřebě probírané látky v praxi. V některých hodinách měla vhodně vyprovokována diskuse pozitivní motivační význam. Také systém problémových otázek kladených vyučujícími byl motivační. Žákům byla průběžně poskytována pomoc při řešení zadaných úkolů. Při zjištění chybného postupu během řešení náročnější úlohy byla situace výborně analyzována a vhodným způsobem provedena příslušná náprava. Průběžné i závěrečné hodnocení činnosti žáků bylo úplné a spravedlivé.

Mezi učiteli a žáky byl vzájemný respekt. Žáci respektovali pravidla komunikace definovaná pro výuku a pravidla daná vnitřním řádem školy, učitelé osobnost žáka. Všichni se chovali slušně. Bylo vytvořeno pozitivní pracovní prostředí. Kvalita komunikace ve sledovaných hodinách nezávisela jen na aktivitě učitelů, ale i na iniciativě žáků. Verbální a neverbální činnost učitelů byla na velmi dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky deskriptivní geometrie je na výborné úrovni.

Personální podmínky výuky deskriptivní geometrie byly výborné. Materiální podmínky hodnotíme jako ještě dobré. Psychohygienické ještě vyhovující.

Organizaci, formy a metody výuky deskriptivní geometrie (mimo jednu hodinu) hodnotíme jako výborné.

Motivaci a hodnocení v deskriptivní geometrie hodnotíme jako vynikající.

Interakci a komunikaci v deskriptivní geometrie hodnotíme jako velmi dobrou.

Celková kvalita výuky deskriptivní geometrie ve sledovaných hodinách byla na výborné úrovni.

Odborné předměty (Pozemní stavitelství, stavební obnova, betonové konstrukce, stavební konstrukce, stavební materiály, praxe, odborné kreslení, konstrukční cvičení, stavební mechanika, geodézie, mapování, geod. praxe, kartografické rýsování a výpočetní technika)

Hospitační činnost v odborných předmětech jednotlivých studijních oborů a zaměření se orientovala na posouzení profesně stěžejních předmětů a předmětů s návazností na využití výpočetní techniky. Učební plány pro jednotlivé studijní obory a zaměření jsou rozpracované vyučujícími do tematických plánů. U oboru 36-55-6 Geodézie odpovídá předmětová i hodinová skladba schváleným učebním dokumentům, probírané učivo je v souladu se zápisy v třídních knihách a vedených poznámkách žáků. Odborný předmět Fyzika (má dle schválených učebních dokumentů nelogicky stejné označení s Fyzikou z bloku přírodovědných předmětů) je v učebních plánech školy ve 3. ročníku označen jako Elektronické měření. Členění a rozsah učiva odpovídá osnovám schváleného vzdělávacího programu. Jako volitelné jsou školou realizovány předměty Geodetické výpočty a Praxe. Studijní obor 36-46-6 Stavebnictví (36-41-M/003), členěný dále dle zaměření je u čtyřletého oboru vyučován v souladu s platnými učebními dokumenty při využití možnosti hodinových úprav a volby výběrových a volitelných předmětů. U dvoustupňového (pětiletého) studia nejsou v 5.ročníku akceptovány předepsané vyučovací předměty a hodinové dotace podle schválených učebních plánů. Škola doložila vlastní, ředitelem schválené učební plány, které optimálně řeší přípravu žáků k maturitním zkouškám a k ukončení studia. Tato skutečnost je uvedena v protokolu o kontrole.

Aplikované výukové cíle jednotlivých hospitovaných předmětů byly v souladu se standardami vzdělávání a odpovídaly i ve vztahu ke složení tříd, resp. věku žáků. Značný důraz je kladen zejména u odborných předmětů na využití praktických poznatků (technické, technologické a materiálové informace) ve vazbě na teoretickou výuku.

Personálně je výuka odborných předmětů zajištěna kvalitními odborníky s dlouholetou praxí v příslušném oboru. Chybějící pedagogické vzdělání u odborníků z praxe, kteří vyučují na škole krátce, je řešeno dalším vzděláváním. V řadě případů (např. u předmětu Geodézie, ale i u jiných) se chybějící pedagogické vzdělání učitele neprojevovalo negativně na přípravě, vedení a celkovém výsledku vyučovací hodiny. Výuka odborných předmětů je zajišťována převážně v kmenových třídách, ryze odborných učeben pro daný předmět (mimo výpočetní techniku, laboratoř a učebnu technických materiálů) je omezený počet. Smluvně je zajištěno využití pracoviště VÚSH, které sousedí s areálem školy. Kmenové učebny jsou vybaveny pouze školním nábytkem, v řadě tříd novým, ale i zcela historickým. Vazba na odborné předměty nebo zaměření školy formou učebních pomůcek, odborných obrazů, výkresů a podobně není ve třídách ani v jiných prostorách školy výrazně řešena. Prostředí je nemotivující, estetika většiny tříd má velmi nízkou úroveň. Modernizace učebních pomůcek proběhla a probíhá zásadně jen v předmětu Výpočetní technika a u předmětů ji využívající. Nákup nové výpočetní techniky a odpovídajícího programového vybavení je sice jistou zárukou technického rozvoje a dalšího profesního růstu, řeší však prozatím otázku vybavenosti a využitelnosti jen u několika stěžejních předmětů.

Struktura shlednutých hodin odpovídala výukovým cílům, organizační pokyny byly jasné a přiměřené, stejně jako výběr a množství podávaných informací. Volené vyučovací metody většinou odpovídaly obsahu učiva, v části hodin převažoval výklad učitele bez využití znalostí a zkušeností žáků. Pouze v hodinách, kde převažoval výklad učitele a diktovaný zápis do sešitu, nebyl dán prostor pro aktivitu žáků. Samostatná práce žáků se realizovala v předmětech odborného kreslení, konstrukčních cvičení a praxe vč. praxe geodetické. Žáci zde měli možnost prokázat svoje nabyté teoretické znalosti, schopnost nakládat s odbornou literaturou a jinými technickými podklady, a současně demonstrovali svoji praktickou zručnost.

Pracovní tempo odpovídalo možnostem žáků, organizace výuky vedla jak k samostatné, tak ke skupinové práci. Pracovní nasazení studentů ale i vyučujících v jednotlivých hodinách a předmětech bylo rozdílné. Menší pozornost, pracovní zájem a tím i celkové pracovní výsledky se projeví u předmětů nematuritních.

Odborné učebnice a skripta jsou při výuce využívány převážně jako orientační zdroj informací, doplněný výkladem učitele a rozšiřujícím zápisem do poznámek žáků. Projekční event. jiná záznamová technika (s výjimkou projekce z PC) je na škole zastoupena jen okrajově, a v žádných ze sledovaných hodin nebyla použita. Fotodokumentace staveb, aplikovaná jako učební pomůcka v jedné z hospitovaných hodin nepatří do majetku školy. Většina sledovaných hodin měla vyvážený průběh a jejich vyučovací čas byl efektivně využit. Ojedinelý byl případ při formálním zápisu vzorců, které bylo možno zadat studentům jako domácí práci formou samostudia odborné literatury.

Aktualizace učiva se projevila zejména v hodinách výpočetní techniky a na ni aplikovaných odborných předmětů. Snahou vyučujících bylo informovat studenty o nových stavebních materiálech i technologiích. V hodinách se objevovaly průběžné motivační prvky, při ověřování a prověřování znalostí sledovali učitelé pochopení vztahů, souvislostí a návaznost na probranou látku. Hodnocení výkonů odpovídalo požadavkům, ne vždy bylo žákům zdůvodněno.

Vyučování v navštívených hodinách probíhalo v klidném ovzduší, vyučující většinou vedli žáky k samostatné úvaze, diskusi o problému a k respektování různých názorů. Soustavně podporovali rozvoj komunikativních schopností, dbali na věcnou i jazykovou správnost vyjadřování. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla celkově na velmi dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky odborných předmětů vzhledem k vzdělávacímu programu a reálným podmínkám jsou s výjimkou kombinovaného studia celkově na velmi dobré úrovni.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré až výborné, podmínky materiální a psychohygienické hodnotíme celkově jako dobré.

Organizace a metody výuky jsou velmi dobré.

Motivace a hodnocení je na dobré úrovni.

Interakce a komunikace mezi žáky a pedagogy je na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání sledovaných odborných předmětů je celkově na velmi dobré úrovni.

Celkovou kvalitu vzdělávání hodnotíme jako dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy je vypracovaná na základě analýzy výchozího stavu a je neustále inovována. Je v ní pamatováno na charakter jednotlivých studijních oborů stavebnictví, geodzie a kartografie. Škola spolupracuje s různými stavebními podniky. Střednědobé plánování je prezentováno dokumentem Organizační pokyny a informace ředitelství SPŠ stavební Brno k přípravě a k průběhu školního roku 1999/2000. Tento dokument obsahuje hlavní úkoly výchovného a vyučovacího procesu, výhled hospodaření školy, strukturu organizace, personální zajištění výuky, seznam třídních učitelů, interních a externích pracovníků, vedení

předmětových komisí, stanovení pracovní doby všech zaměstnanců školy, provoz školní kuchyně, časovou organizaci školního roku, změny ve školním řádě, kritéria pro hodnocení práce třídního učitele a přiznávání odměn. Zpracování tohoto dokumentu je přehledné, jasné a dobře strukturované. Byl probrán na pedagogické poradě na začátku školního roku. Vedení školy plánuje aby i přes problémy finanční byla výuka v souladu s požadavky praxe, aby žáci byli seznámeni s moderními technologiemi. Problémy s nedostatkem učebnic a studijních materiálů škola řeší pomocnými texty, většinou vypracované vyučujícími. Pro žáky je tento systém cenově dostupný (placené kopírování) a z hlediska odbornosti vhodný. Vedení školy plánuje postupné vybavení tříd odkládacími skřínkami (na odložení oděvů, bot a školních pomůcek). Současný stav, kdy svrchní oděvy a boty žáků jsou uloženy na věšácích umístěných v zadních částech tříd (většina tříd), je z hlediska psychohygieny neudržitelný. Také celková úroveň školního nábytku ve většině tříd je na velmi nízké úrovni. Také v plánování činnosti školy by mělo být více pamatováno a razantně prosazováno celkové opravení budovy školy.

Škola vyučuje obory uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízeních a školských zařízení pod č. j. 11 598/99-21 s účinností od 1. 2. 1999. Z organizačních důvodů vedení školy přistoupilo k realizaci výuky některých oborů dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízeních a školských zařízení pod č. j. 34 036/99-21 s účinností od 1. 9. 2000. Bez tohoto kroku by nebylo možno realizovat studijní zaměření po druhém ročníku, deklarovaná školou při přijímání žáků. Škola je v jednání s MŠMT ČR a celou situaci bezodkladně řeší.

Struktura volitelných předmětů doplňuje hodinové dotace povinných předmětů dle odborného zaměření a potřeby rozšíření znalostí daného oboru. Přehled předmětů a jejich hodinové dotace podle ročníků a oborů byl doložen.

Plánování výchovně vzdělávacího procesu školy lze přes organizační nedostatky týkající se výuky dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízeních a školských zařízení pod č. j. 34 036/99-21 s účinností od 1. 9. 2000, lze hodnotit jako ještě dobré.

Organizování

Vzhledem k velikosti školy je organizace práce poměrně složitou záležitostí. Mnohé kompetence ředitel školy delegoval na své zástupce a předsedy jednotlivých komisí. Předmětové komise se scházejí několikrát ročně. Z jednání se pořizují zápisy.

Vnitřní informační systém školy je zajištěn běžným způsobem prostřednictvím porad, pedagogických rad i individuálním osobním kontaktem pracovníků s vedením školy.

Povinná dokumentace školy je vedena s některými administrativními chybami. Zvláště zařazení volitelných předmětů mezi povinné předměty v třídních výkazech a třídních knihách je nepochopením systému vedení předmětů v učebních plánech.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 vypracovaná v souladu § 17e odst. 2, 3, a 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů spolu s rozbohem hospodaření za kalendářní rok má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Učitelé i žáci mají přístup k potřebným informacím. Důvěrná data jsou zajištěna před zneužitím.

Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou včas a v potřebné míře informováni prostřednictvím třídních učitelů. Škola pozitivně reaguje na připomínky rodičovské veřejnosti.

Organizační normou k zabezpečení provozu školy je organizační řád školy, pokyny k provozu školy a vnitroorganizační směrnice. Uvedené dokumenty obsahují konkrétní údaje zajišťující chod školy po stránce provozu, výchovně vzdělávací činnosti i materiálního zabezpečení.

Kromě organizačního řádu je pro žáky vydán Řád školy, ve kterém jsou uvedena pravidla pro docházku a chování žáků.

Organizace chodu výuky (rozvrh hodin) má některé nedostatky (viz. protokol). Spolupráce s MŠMT ČR při řešení situace vzniklé změnou označení číselných kódů byla dokladována a lze předpokládat její brzké úspěšné ukončení.

Přes určité nedostatky vzniklé při číselném překódování vyučovaného oboru lze organizování chodu školy ještě hodnotit jako dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Vedením školy je preferován demokratický způsob řízení. Ředitel svá rozhodnutí konzultuje v otázkách pedagogických se dvěma zástupci, výchovným poradcem, protidrogovým koordinátorem a vedoucími předmětových komisí. Začínajícím pedagogům jsou umožněny průběžné konzultace v metodických otázkách prostřednictvím zkušených pedagogů. Ředitel školy posiluje kompetence vedoucích předmětových komisí v oblasti plnění učebních osnov, kvality výuky i zabezpečení pomůckami dle jejich požadavků. Z hlediska materiálně technického se toto lépe daří v odborných předmětech než v předmětech všeobecně vzdělávacích. Ředitel optimálně využívá odborné způsobilosti pedagogických pracovníků a motivuje je k dalšímu vzdělávání formou rozšíření a probace, absolvování dálkového pedagogického studia či formou seminářů a instruktorských školení v souladu s požadavky odborné profilace školy. Méně se daří vedení školy v rámci hospitační činnosti motivovat některé učitele k modernějším metodám a formám práce.

Ke spravedlivému hodnocení a odměňování práce učitelů byl vypracován vnitřní platový předpis doplněný kritérii hodnocení. V této oblasti ředitel neformálně spolupracuje s vedoucími předmětových komisí v souladu s interním pokynem k rozdělování finančních prostředků určených na odměny. I přes stížené podmínky školy z hlediska materiálně technického vybavení některých předmětů lze konstatovat, že v důsledku vstřícné pracovní atmosféry je pedagogický sbor stabilizován.

Vedení a motivování pracovníků je založeno na vzájemné důvěře, formou posílení jejich pravomocí, méně se daří naplňovat v oblasti netradičních metod a forem práce a modernizace výuky všeobecně vzdělávacích předmětů. Celkově má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu školy vychází z aktuální situace ve škole a je v závislosti na rozdělených kompetencích vedení školy. Ředitel a jeho dva zástupci hospitují rovnoměrně během školního roku, přičemž operativně reagují na podněty rodičů, žáků a předsedů předmětových komisí. Z hospitovaných hodin jsou vyvozovány závěry. Kontrola plnění učebních osnov prováděná namátkově v rámci hospitační činnosti se jeví jako dostatečně účinná. V kompetenci zástupců je také kontrola povinné dokumentace. Přesto byly v třídních knihách a třídních výkazech shledány administrativní a faktické nedostatky (škrtnání, přepisy apod.). Ředitel školy se převážně soustřeďuje na hodnocení znalostí žáků a to zvláště v odborných předmětech. Dvakrát ročně formou srovnávacích testů provádí vyhodnocení znalostí žáků a s výsledky seznamuje nejen učitele školy, ale také žáky a rodiče. Tím jsou vytvořeny účinné evaluační nástroje školy. Ke zpětné vazbě slouží výsledky maturitních

zkoušek, přijímacího řízení na vysokých školách a v průběhu školního roku umístění v různých soutěžích, kterých se škola pravidelně účastňuje. Také kontrola práce učitelů nad rámec svých povinností je součástí celého kontrolního systému.

Kvalita kontrolní činnosti je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Značný počet dělených hodin nabízených předmětů je příčinou obtížného vytvoření rozvrhu hodin (výuka bez dvacetiminutové, nebo polední přestávky), což není v souladu s § 14, odst. 1, vyhlášky MŠMT ČR č.354/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Škola organizuje odbornou praxi ve smluvní spolupráci s SOU a U stavebním, Pražská 38b, 652 00 Brno- Bosonohy. Žáci jsou začleněni do skupin společně s žáky SOU. Odborný i pedagogický dozor je zajištěn.
- Je zajištěn velmi dobrý výukový software (ARCHICAD) pro výuku odborných předmětů
- Dozor nad žáky během přestávek je zajištěn přímo vedením školy bez účasti učitelů.
- Výroční zpráva o činnosti školy za šk.r. 1998/99 obsahuje právními předpisy stanovené údaje, které se shodují s údaji z povinné dokumentace školy. Součástí zprávy o činnosti školy jsou i předpisem stanovené údaje o hospodaření školy za kalendářní rok 1998. Samostatná zpráva o hospodaření není vyhotovena. Zpráva o činnosti byla projednána za účasti většiny pracovníků školy na závěrečné pedagogické radě ve šk.r. 1998/99.
- Činnost výchovného poradce (dále jen VP) vykonává pedagožka, která byla pro tuto činnost proškolená a dále se zúčastňuje řady přednášek a kurzů. Ve funkci pracuje druhý rok, předepsanou kvalifikaci však nemá. Tato skutečnost však nemá zásadní vliv na kvalitu a způsob výkonu prováděné činnosti. Ta probíhá podle podrobně stanoveného a operativně upravovaného plánu, po dohodě s vedením školy a pracovníky pedagogicko-psychologické poradny v Brně. Značná část pozornosti VP je zaměřena na žáky s poruchami učení. Její snahou je vytvořit samostatné skupiny (popř. třídy) žáků se společnou problematikou, rozšířit spolupráci s rodiči těchto žáků (i všech ostatních) a dále spolupracovat při jejich profesní orientaci. VP se práci plně věnuje, rozumí jí a snaží se jí pro užitek žáků i okolí provádět co nejlépe.
- Činnost metodika protidrogové prevence vykonává na škole pedagog všeobecně vzdělávacích předmětů , který má svojí aprobaci (TV-Z) velice blízko ke studentům i mimo hlavní vyučovací činnost. Funkci vykonává prvním rokem. Hlavním bodem plánované činnosti je vytvářet předpoklady a orientovat studenty k uplatňování zdravého životního stylu, ke smysluplnému prožívání volného času a rozšiřovat jejich vzdělání v oblasti etické a pracovní výchovy a minimalizovat tak možnosti výskytu sociálně-patologických jevů ve škole.
- Třídní knihy jsou vedeny s menšími administrativními nedostatky, na které bylo vedení školy upozorněno a bylo provedeno jejich operativní odstranění.
- Značně opotřebované některé části školní budovy, zastaralý nábytek a nevhodné umístění oděvů a bot žáků ve většině tříd. Škola je vybavena jen základním školním nábytkem a v omezeném počtu i novými skříňkami pro uložení osobních věcí žáků. Podle finančních možností jsou vybavovány třídy novými lavicemi a židlemi, ale mnoho tříd je zařízeno

starším, částečně funkčním nábytkem. Vybavenost z hlediska učebních pomůcek je většinou základní. Vysoký standard vybavenosti má vedle geodetických pomůcek oblast nové výpočetní techniky. Do jejího využití patří i kvalitní odborné programy vč. stavařského programu ArchiCad, získaného jako sponzorský dar od firmy Centrum, určeného pro podporu počítačové grafiky. Velmi dobře je vybaveno i centrum pro kopírování a vázání tisků. Pro výuku (i žákům) je k dispozici plotter, video-kamera, přehrávač atd.

Celkově lze vybavenost školy hodnotit jako dobrou.

Další aktivity školy:

- odborné exkurze podle zaměření žáků
- pravidelné návštěvy stavebního veletrhu v Brně
- přednášky odborníků z praxe (zejména pro maturanty)
- prázdninové pobyty spojené se stavební činností v zahraničí (naposledy v Itálii)
- sportovní aktivity (kroužky odbíjené, basketbalu a stolního tenisu), sportovní soutěže a činnosti (lyžařské zájezdy,...)

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy je vedena podle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Tematické plány učitelů ve sledovaných předmětech
- Přehledy povinně volitelných a nepovinných předmětů ve třídách a pokyny vedení školy k organizaci výběru z nabídky školy
- Přehled o dalším vzdělávání učitelů
- Organizační pokyny a informace ředitelství školy SPŠ stavební Brno k přípravě a k průběhu školního roku 1999/2000
- Zápisy z porad a pedagogických rad, předmětových komisí
- Rozvrhy tříd
- Učební plány jednotlivých oborů
- Výroční zpráva o činnosti školy za šk.rok 1998/99
- Inventární seznamy pomůcek , vybavenosti tříd a kabinetů
- Plán práce výchovné poradkyně pro šk. rok 1999/2000 a preventivní program protidrogové prevence

ZÁVĚR

Na základě zjištěných skutečností vyplynulo:

Pozitiva

- Velmi dobrý přístup většiny pracovníků školy k průběhu vzdělávání žáků
- Vytváření velmi dobrých evaluačních nástrojů odborné úrovně žáků
- Hodnotné další aktivity školy
- Kvalitní činnost výchovného poradenství i protidrogové prevence
- Velmi dobré geodetické učební pomůcky

Negativa

- Výuka některých tříd dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pod č. j. 34 036/99-21 s účinností od 1. 9. 2000

- Nesoulad rozvrhu výuky s § 14, odst. 1, vyhlášky MŠMT ČR č.354/1991 Sb.,o středních školách ve znění pozdějších předpisů.
- Značná opotřebovanost školní budovy a většiny školního nábytku
- Nízká estetická úroveň většiny tříd

Přestože ČŠI neobsáhla při hospitační činnosti v plné šíři předmětovou skladbu školy, lze na základě všech zjištěných skutečností konstatovat, že celková úroveň školy je dobrá.

Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k realizovaným učebním dokumentům efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Vladislav Milink	Vladislav Milink v. r.
Členové týmu	Ing. Lubomír Hložek	Lubomír Hložek v. r.
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová v. r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková v. r.

V Hodoníně dne 19. 4. 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:2. května 2000

Razítko

Ing. Jiří Pokorný, CSc.

Jiří Pokorný
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	19. 5. 2000	228/2000
Zřizovatel	19. 5. 2000	227/2000
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
10. 5. 2000	210/2000	viz. příloha